

Arbejds miljøklagenævnet har i maj måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil i deres helhed blive lagt i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1.....	1
Krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet konstaterer 5 eller flere overtrædelser i samme produktionsenhed.	1
Sag nr. 2.....	2
Krav om at forebygge røveri- og voldsrisko i forbindelse med transport af penge.	2
Sag nr. 3.....	3
Krav om passende rumtemperatur under 25 grader på en almindelig sommerdag uden hedeølge.	3
Sag nr. 4.....	4
Afslag på ansøgning om dispensation til at benytte en kran til personløft.	4
Sag nr. 5.....	5
Sikring af bowlingmaskiner og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til efterkommelse af påbud.....	5
Sag nr. 6.....	6
På et værtshus under 40m ² , hvor rygning efter rygeloven er tilladt, og der ikke kan udluftes gennem vinduer og døre, kræves mekanisk ventilation med tilførsel af frisk luft.	6

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet konstaterer 5 eller flere overtrædelser i samme produktionsenhed.

En virksomheds registrering i CVR af P – enheder er afgørende for krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, hvis Arbejdstilsynet konstaterer 5 eller flere overtrædelser i samme produktionsenhed.

Efter et tilsynsbesøg i en virksomheds produktionsenhed gav Arbejdstilsynet påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver som følge af afgørelser vedrørende mindst 5 konstaterede overtrædelser af arbejdsmiljøloven.

Virksomheden klagede over rådgiverpåbuddet og anførte at Arbejdstilsynets registrering af virksomheden alene tager udgangspunkt i CVR og tilhørende P – numre og ikke tager hensyn til virksomhedens organisatoriske opbygning.

Virksomhedens P-numre er registreret efter bygninger og ikke den organisatoriske opbygning i afdelinger. Den besøgte produktionsenhed er således ikke én “produktionsenhed”, men dækker reelt en række forskellige selvstændige afdelinger. De påbud, Arbejdstilsynet har udstedt efter tilsynsbesøget, hører således til de forskellige afdelinger, der hver har egen ledelse, økonomi og arbejdsmiljøorganisation.

Virksomheden fandt det hverken praktisk, hensigtsmæssigt eller rimeligt at udstede et rådgiverpåbud, når de enkelte påbud, der udløser rådgiverpåbuddet reelt er forankret i forskellige afdelinger.

Klager anførte desuden, at virksomheden derved risikerer at få udstedt flere rådgivningspåbud end andre virksomheder, hvor der er en mere enkel virksomhedsstruktur. Arbejdstilsynet bør fremover tage hensyn til virksomhedens organisation, når der føres tilsyn og gives påbud i arbejdsmiljømæssig sammenhæng.

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at løse og forebygge de arbejdsmiljøproblemer, der er givet påbud om ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg i den produktionsenhed, som registreret i CVR.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet har besøgt den produktionsenhed, som i CVR er registreret med et P – nummer. Overtrædelserne er således konstateret ved ét tilsynsforløb og vedrører arbejdet tilknyttet én produktionsenhed.

Nævnet bemærkede, at det af bemærkningerne til lovreglerne om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver fremgår, at der ved anvendelsen af begrebet produktionsenheder er henvist til den opdeling i produktionsenheder, der er kendt fra reglerne om Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).

Nævnet henviste i den forbindelse til reglerne om CVR, og at det herefter er virksomheden selv, som skal registrere oplysninger om oprettelse, ændring eller ophør af produktionsenheder, og at der ved en produktionsenhed forstås den enkelte aktivitet, hvis en juridisk enhed har aktiviteter, der udøves på en eller fra flere geografiske adresser (j.nr.5900237 - 09).

Sag nr. 2

Krav om at forebygge røveri- og voldsrisiko i forbindelse med transport af penge.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at de ansatte i en butik udsættes for røveri – og voldsrisiko i forbindelse med pengehåndtering, da de ansatte transporterer penge fra butikkens omsætning til bankens døgnboks, til fods og efter lukketid, uden at virksomheden har forebygget risikoen ved pengehåndteringen.

Arbejdstilsynet gav en virksomhed påbud om at forebygge og håndtere voldsrisiko i forbindelse med pengehåndtering i en af virksomhedens butikker, som ligger i et stort center.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at den medarbejder, der lukker butikken, afleverer dagens omsætning i bankens dropboks efter lukketid.

For at komme til banken skal man gå gennem centret og ca. 100 meter ned af gaden. En af de ansatte enten går eller cykler fra centret til banken, og to andre enten går eller kører i bil. En gang i mellem tager ansatte pengene med hjem og afleverer dem i dropboksen den efterfølgende dag. Omkring højtiderne, hvor kassebeholdningen er større end normalt, går man i banken flere gange dagligt.

Virksomheden oplyste, at man havde haft to tilfælde af røveri i andre butikker, hvor de ansatte havde været på vej i banken.

Retningslinierne for, hvad de ansatte gør, hvis de har behov for hjælp, er at ringe til distriktschefen, hvis telefonnummer står på en telefonliste i butikkens baglokale.

Virksomheden klagede over påbuddet og anførte at Arbejdstilsynet i urimelig grad problematiserer en helt almindelig deponering af penge i banken fra en mindre forretning.

Forretningen er placeret i et velfungerende center, der har centervagt og ordnede forhold. Adgangsveje til banken ligger umiddelbart i nærheden af centret.

Virksomheden oplyser, at der ikke foreligger oplysninger om vold eller trusler om vold overfor personalet i forbindelse med arbejdet, og at personalet hverken overfor ledelsen eller sikkerhedsorganisationen har givet udtryk for utryghed.

Virksomheden anser forholdene for betryggende og den foreliggende handlingsplan for at være fuldt tilstrækkelig.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt, at virksomheden har forebygget røveri- og voldsriskoen i forbindelse med pengehåndtering.

Arbejds miljøklagenævnet lagde herved vægt på, at butikkens ansatte som hovedregel transporterer penge fra butikkens omsætning til bankens døgnboks til fods og efter lukketid (j.nr. 00287-09).

Sag nr. 3

Krav om passende rumtemperatur under 25 grader på en almindelig sommerdag uden hede bølge.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at temperaturen under normale klimatiske forhold ikke må overstige 25°. Overstiger temperaturen de 25°, og er der ikke tale om hede bølge, bør det undersøges, hvad der er årsag til de høje temperaturer. Der skal i givet fald træffes passende foranstaltninger.

Ved tilsynsbesøg i en butik konstaterede Arbejdstilsynet, at luften i butikslokalet virkede varm og tung. Arbejdstilsynet målte temperaturen til 30 grader ved disken i butikslokalet. Udetemperaturen var 23 grader på tilsynstidspunktet.

I butiklokalet opholder der sig typisk to ansatte samt et vilkårligt antal kunder.

Virksomheden oplyste, at markiser bliver kørt ud tidligt, og at der sikres gennemluftning af lokalet inden åbningstid. Der var på tilsynsdagen tændt for 4 ventilatorer placeret rundt i butiklokalet, mens der var 42 lamper, heraf 25 halogenlamper. Virksomheden oplyste, at man havde målt temperaturen til 27,5 grader.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre passende rumtemperatur i butiklokalet.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud og lagde vægt på, at Arbejdstilsynet på en almindelig sommerdag uden hede bølge målte en temperatur i butiklokalet på 30°, og at de ansatte kan føle sig utilpas og trætte på grund af varmen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at temperaturen er oplyst til at være 27,5° trods forskellige foranstaltninger.

Arbejds miljøklagenævnet finder, at temperaturen under normale klimatiske forhold ikke må overstige 25°. Overstiger temperaturen de 25°, og er der ikke tale om hede bølge, bør det undersøges, hvad der er årsag til de høje temperaturer. Der skal i givet fald træffes passende foranstaltninger.

Arbejds miljøklagenævnet har ved afgørelsen ikke taget højde for, om arbejdet medfører fysisk anstrengelse, allerede fordi temperaturen overstiger 25° på en normal sommerdag, hvor temperaturen udendørs var 23° (j.nr. 5900279-09).

Sag nr. 4

Afslag på ansøgning om dispensation til at benytte en kran til personløft.

Arbejds miljøklagenævnet fandt det ikke rimeligt eller forsvarligt at anvende en kran til løft af en skovarbejder i forbindelse med topkapning af vanskelige træer, idet skovarbejderen ved kranens svingning kan blive svunget ind i træet eller andet, og idet løftet og kranens svingning styres af kranføreren, som befinder sig ved kranen og derfor ikke vil kunne reagere på tilløb til en ulykke tæt ved skovarbejderen, som hænger i kranen.

Sagen vedrører en dispensationsansøgning til at hejse en person op med en kran, ved topkapning af vanskelige træer 3 – 5 gange om året. Det drejer sig om træer, der står tæt ved bygninger eller lignende.

Metoden ved topkapningen af vanskelige træer kræver, at en kæde fastgøres til træets krone/toppen af træet, så kranen kan løfte i træet.

Ved fastgørelse af kæden skal en skovarbejder normalt enten kravle op i træet eller benytte en selvkørende lift.

Ansøgeren ønsker mulighed for, at en skovarbejder kan lade sig løfte af en kran (uden kurv eller platform) for at fastgøre kæden til træets top. Skovarbejderen løftes fastgjort under krankrogen

langsomt op af kranen til en højde på 10 – 15 meter, uden for træets krone, og klatrer herefter ind i trækronen og fastgør kæden.

Klager anfører, at det er en nemmere og billigere løsning, samt at det kan være lige så sikkert - som andre arbejdsprocesser og metoder.

Efter reglerne om hejseredskaber og spil må en kran ikke benyttes til persontransport. Arbejdstilsynet kan dog tillade afvigelse herfra ved særlige forhold, hvis det findes rimeligt og forsvarligt.

Arbejds miljøklagenævnet finder ikke, at det er rimeligt eller forsvarligt at dispensere fra reglerne i forbindelse med fældning af vanskelige træer, hvor det ikke er muligt at fælde træet ved almindelig topkapping på grund af bygninger eller lignende.

Arbejds miljøklagenævnet finder, at skovarbejderen ved anvendelse af metoden udsættes for en betydelig fare for at komme alvorligt til skade, idet skovarbejderen ved kranens svingning kan blive svunget ind i træet eller andet.

Arbejds miljøklagenævnet lægger herved vægt på, at løftet og kranens svingning styres af kranføreren, som befinder sig ved kranen, hvorved kranføreren ikke vil kunne reagere på faresignaler og tilløb til en ulykke, som sker tæt ved skovarbejderen, som hænger i kranen.

Desuden lægger nævnet vægt på, at skovarbejderen ved løft med klatreudstyr / faldsikringsudstyr udsættes for, at udstyret kan hænge fast i træets grene.

Endelig lægges vægt på, at klatre- og faldsikringsudstyr normalt ikke er beregnet til, at en person løftes op med en kran (j.nr. 5900305-09).

Sag nr. 5

Sikring af bowlingmaskiner og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til efterkommelse af påbud.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at bowlingmaskiner skal sikres, idet maskinerne blandt andet ikke havde nødstop og aflåselige reparationsafbrydere, ligesom der flere steder manglede afskærmning af bevægelige maskindele. Maskinerne kunne desuden startes fra en skranke, hvor der ikke var overblik over bowlingmaskinerne. Problemerne var et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som stiller krav om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Ved tilsyn på et bowlingcenter konstaterede Arbejdstilsynet, at centrets 8 bowlingmaskiner, som ikke var CE – mærket, ikke havde monteret nødstop og aflåselige reparationsafbrydere. Endvidere var der flere forhold omkring maskinerne, herunder manglende afskærmning ved bevægelige maskindele, som udgjorde en risiko for de ansattes sikkerhed. Det blev bl.a. oplyst, at maskinerne kunne startes fra en skranke, hvorfra der ikke var overblik over bowlingmaskinerne.

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden skulle sikre deres bowlingmaskiner, idet nævnet fandt, at arbejdet med bowlingmaskinerne ikke kunne udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt under de beskrevne forhold.

Arbejdsmiljøklagenævnet traf endvidere afgørelse om, at virksomheden skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved efterkommelse af påbuddet, idet nævnet fandt, at der var tale om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som angivet i kapitel 3 i bekendtgørelse om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900355-09 og 5900356-09).

Sag nr. 6

**På et værtshus under 40m², hvor rygning efter rygeloven er tilladt, og der ikke kan udluf-
tes gennem vinduer og døre, kræves mekanisk ventilation med tilførsel af frisk luft.**

*Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at et værtshus, hvor rygning er tilladt, skal have mekanisk
ventilation, der giver tilstrækkelig tilførsel af luft af passende temperatur og fugtighed.*

Ved et tilsynsbesøg på et værtshus under 40m² blev der røget i lokalet. Der fandtes en ventilation i endevæggen, men ventilationen havde ikke indblæsning af frisk luft.

Efter reglerne skal der, når der ikke kan luftes ud gennem vinduer og døre være mekanisk venti-
lation, som tilfører lokalet frisk luft af passende temperatur og fugtighed.

Lov om røgfri miljøer undtager små værtshuse med et serveringsareal på under 40m² fra ryge-
forbuddet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden, som er et værtshus, hvor rygning er tilladt,
skal indrette mekanisk ventilation, der giver tilstrækkelig tilførsel af luft af passende temperatur
og fugtighed (j.nr. 5900302-09).

---

*Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets
hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".*

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
